

MĚSTSKÁ KNIHOVNA LANŠKROUN

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2020

„Knihovny nejsou muzea knih ani zatuchle páchnoucí semináře, jsou domovem, kde spolu lidé mohou diskutovat, souhlasit i navzájem si oponovat ... a nikdo je nepřerušuje, nenapomíná k pořádku, není tu snobismus ani zkostnatělé poučování ... Ano, ten pravý domov je knihovna!“

Sándor Márai

I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

název organizace: Městská knihovna Lanškroun

sídlo organizace: nám. Aloise Jiráska 142, Lanškroun

ředitelka organizace: Bc. Radka Halberštátová, DiS.

kontakt: halberstatova@knihovna-lanskroun.cz
+420 465 322 708, 778 769 559
www.knihovna-lanskroun.cz

ID datové schránky: 842wy59

IČ: 00195642

název a adresa zřizovatele: Město Lanškroun, nám. J. M. Marků 12, Lanškroun

II. PŘEHLED ČINNOSTI

Hlavní činností příspěvkové organizace Městská knihovna Lanškroun je dle platné zřizovací listiny poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb vymezených zákonem č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (tzv. knihovní zákon), při zachování rovných podmínek pro všechny občany, uspokojení kulturních a informačních potřeb a všestranné napomáhání všem formám vzdělávání občanů.

Knihovna provozuje tři samostatně fungující oddělení:

- oddělení pro dospělé čtenáře (otevřeno 4 dny v týdnu, celkem 29 hodin)
- oddělení pro dětské čtenáře (otevřeno 3 dny v týdnu, celkem 15 hodin)
- čítárna periodik s přístupem na internet (otevřeno 5 dnů v týdnů, celkem 23 hodin)

Mimo výpůjční služby patří do hlavní činnosti knihovny:

- nákup, zpracování, balení, opravy a uložení knihovního fondu, tzn. knihy, časopisy, deskové hry, zvukové knihy
- poskytování meziknihovní výpůjční služby (MVS)
- rezervace knih
- revize fondu
- realizace vzdělávacích a kulturních akcí
- pořádání výstav menšího rozsahu
- drobný prodej vyřazených knih
- kopírování a přístup na internet
- donášková služba pro imobilní občany
- správa knihovního systému i webových stránek
- regionální funkce pro 14 obecních knihoven regionu Lanškrounsko (bližší info viz níže)

Činnost knihovny v roce 2020 ovlivnila epidemie koronaviru. Od vyhlášení nouzového stavu 12. března proběhlo několik fází poskytování služeb – od úplného zavření přes omezení služeb k otevření a nakonec ke službě výdajového okénka předem objednaných knih. Tato opatření vedla ke snížení počtu výpůjček a k poklesu počtu registrovaných čtenářů. Veškeré vzdělávací a kulturní aktivity byly také silně omezeny.

V době uzavření knihovny jsme začali roznášet knihy našim čtenářům – na jaře díky práci dobrovolníků, a na podzim jsme začali spolupracovat se skautským střediskem Junák. Tato služba se velice osvědčila.

Další "novou" službou, kterou jsme zprovoznili, bylo výdejové okénko předem objednaných knih.

III. AKCE PRO VEŘEJNOST

Během roku knihovna organizovala vzdělávací a kulturní akce pro děti (informační lekce a literární besedy pro různé ročníky MŠ, ZŠ, školní družiny a SŠ) a veřejnost. Celkem na tyto akce zavítalo do knihovny téměř 1 300 návštěvníků. Bohužel většina plánovaných akcí nemohla být uskutečněna z důvodů vládních opatření v souvislosti s epidemií koronaviru.

Pro všechny místní základní školy realizujeme Pasování prvňáčků na čtenáře, bohužel v krátkém období „normálního“ stavu jsme stihli slavnostně odpasovat pouze jednu třídu prvňáčků.

Zapojili jsme se také do projektu Bookstart – S knížkou do života. A také do projektu Škola naruby.

Pokračovali jsme ve Virtuální univerzitě 3. věku.

Proběhl 1. ročník Noci literatury v Lanškrouně – celostátního literárního happeningu.

Již tradicí se stalo vyhlašování literární soutěže, v roce 2020 to již byl VIII. ročník.

Na konci roku jsme se ještě vstoupili do osvědčeného projektu Lovci perel, který umožňuje jednoduše a srozumitelně vést malé čtenáře k objevování knížek, odhalování tajemství porozumění textu a rozšiřování obzorů.

Vzdělávací a kulturní akce pro MŠ, ZŠ a SŠ:

ZTRACENÁ GENERACE (informační lekce, 9. tř. ZŠ)

NÁMOŘNÍCI (informační lekce pro školní družiny)

INFORMAČNÍ LEKCE O KNIHOVNĚ (pro MŠ, ZŠ, SŠ)

APRÍLOVÝ SLABIKÁŘ aneb jak se dostanou obrázky do knížky – ilustrátorka Veronika Balcarová (MŠ, 1. st. ZŠ)

BOOKSTART (03.09.20, 01.10.20) – setkání dětí (0-3 roky) a jejich rodičů

PASOVÁNÍ NA ČTENÁŘE

zrušené akce v důsledku vládních nařízení:

NOČ S ANDERSENEM

ČERTOVSKE NEVĚSTY – divadelní představení

MARKÉTA HARASIMOVÁ - beseda a autorské čtení spisovatelky Markéty Harasimové

ČS.LETCI V RAF - přednáška Daniela Švece

KÁŤA, ŠKUBÁNEK A KATEŘINA ŠAVLE II. - divadelní představení (MŠ, 1. st. ZŠ)

KRAKONOŠ – beseda se spisovatelkou Dankou Šárkovou (MŠ, 1 st.ZŠ)

HRÁTKY S DDM (v rámci Týdne knihoven)

NOČ S ANDERSENEM (přesunutá z jara)

ČERNOBYL – přednáška Tomáše Kubeše (2. st. ZŠ, SŠ)

ČTENÍ NARUBY

JSME VE VESMÍRU SAMI – přednáška astrofotografa Petra Horálka (ZŠ)

MALUJEME VÁNOCE – interaktivní beseda s ilustrátorem Adolfem Dudkem (MŠ, 1. st. ZŠ)

beseda s ilustrátorkou Veronikou Balcarovou

Vzdělávací a kulturní akce pro veřejnost:

KYRGYZSTÁN – cestopis Romana Čížka

VÁLKA V SYRII – přednáška novinářky Markéty Kutilové (ve spolupráci s DDM Damián)

CAMINO DE COMPOSTELO – cestopis Hany Hrodkové

SVĚT INDICKÝCH DĚTÍ – přednáška Vojtěcha Homolky

NOČNÍ LITERATURY – literární happening

zrušené akce v důsledku vládních nařízení:

AKADEMIE 3. VĚKU – historická přednáška Marie Borkovcové (ve spolupráci s RC Dětský svět)

TÝDEN MOZKU – přednáška Terezy Radové (ve spolupráci s RC Dětský svět)

NEJVĚŠÍ TAJEMSTVÍ TŘETÍ ŘÍŠE – přednáška Milana Kučery

PETR HORÁČEK – beseda nad jeho knihami (ve spolupráci s RC Dětský svět)

BOŽENA NĚMCOVÁ – beseda k Noci s Andersenem v ZŠ Žichlínek

DAVID BULVA -přednáška

BOSNA- ZJIZVENÁ BALKÁNSKÁ KRÁSKA – cestopis Lenky Winklerové

CIHELNY III. - přednáška Stanislava Vimra

OD EINSTEINA K CHILSKÝM OBRŮM – přednáška astrofotografa Petra Horálka

PŘEKLADATELÉ DO KNIHOVEN

NOVÝ ZÉLAND – cestopis Anety Vavřinkové

cestopis Romana Čížka

V čítárně proběhly tyto výstavy:

Kresby – grafik Miroslav Žiška

Spolkla mě knihovna – ilustrace Vojtěcha Šedy

Fotografie tvořené z radosti a pro radost – Libuše Schindlerová

My se nenujíme – výstava patschworku

Můj barevný svět – keramické obrázky Jitky Jarešové

prodejní výstava keramických obrázků Jitky Jarešové

VIRTUÁLNÍ UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU

V rámci projektu Univerzity třetího věku v Lanškrouně, ve spolupráci s Provozně ekonomickou fakultou České zemědělské univerzity v Praze, pokračujeme v pořádání Virtuální Univerzity třetího věku. Letní semestr 2020 proběhl na téma "Čínská medicína v naší zahrádce" a úspěšně ho ukončilo všech 13 studentů. Na zimní semestr bylo vybráno téma "Pěstování a využití jedlých a léčivých hub" a opět ho všichni přihlášení studenti úspěšně ukončili. Letní semestr 2021, už v pořadí čtvrtý, který pořádáme v našem konzultačním středisku, bude ve znamení studia s názvem "Včelařský rok" (přihlásilo se na něj 12 studentů).

studenti zimního semestru 2020

BOOKSTART – S KNÍŽKOU DO ŽIVOTA

Městská knihovna se od roku 2020 zapojila do mezinárodního projektu Bookstart, v české verzi S knížkou do života, který má za cíl podpořit rozvoj verbálních schopností nejmenších dětí a probudit jejich zájem o knihy a čtení.

Knihovna se snaží oslovit co nejvíce rodičů novorozenců a předat jim malý dárek u příležitosti narození jejich dítěte. Dárkový set, který obdrží při příležitosti vítání občánků, obsahuje kufřík, knížku pro dítě, licenci na audioknihu, speciálně vydaný kalendář s podněty a doporučeními pro rodiče a seznamy doporučené literatury pro nejmenší čtenáře i rodiče. Součástí dárkové sady je také pozvánka do knihovny na společné setkání nejmenších dětí a jejich rodičů a dárková poukázka na registraci do knihovny na dětské oddělení zdarma.

Bohužel, vzhledem ke koronavirové situaci, mohly proběhnout pouze dvě setkání.

NOC LITERATURY

Středeční večer 7. října 2020 patřil poprvé v Lanškrouně literárnímu happeningu „Noc literatury“. Tento projekt odstartoval v roce 2006 v Praze, od roku 2013 se díky spolupráci se Svazem knihovníků a informačních pracovníků začal rozrůstat i do dalších měst České republiky. Počet zapojených měst každoročně stoupá a v letošním roce jich už bude téměř 70. Noci literatury se účastní i řada evropských i mimoevropských měst a projekt se tak postupně stává kulturní akcí s mezinárodním přesahem.

Akce se koná každoročně v předvečer knižního festivalu Svět knihy. Bohužel, stejně jako spousta dalších akcí, ani se tato akce neuskutečnila v souvislosti s mimořádnými opatřeními proti šíření koronaviru. Naštěstí byla pouze „přesunuta“ na podzim a konala se tak ve stejném termínu, jako celostátní akce Týden knihoven.

Herci Divadla Ve středu četli vybrané ukázky z nejnovějších překladů současných evropských děl v lanškrounské obřadní síni, v nově postavené venkovní učebně ZŠ A. Jiráska a v nově otevřené pasáži Forea. Čtení bylo doplněno hudebním programem.

venkovní učebna ZŠ A. Jiráska

VIII. ROČNÍK LITERÁRNÍ SOUTĚŽE

Ve středu 9. prosince proběhlo na lanškrounské radnici, v kanceláři pana starosty, slavnostní vyhodnocení VIII. ročníku literární soutěže. „Budoucí spisovatelé“ mohli opět vybírat ze dvou témat, kterými byly Cestování časem a Štěstí v neštěstí.

Odborná porota vybírala z 41 přihlášených prací od žáků a studentů lanškrounských základních a středních škol. Nechyběly ani práce žáků základních škol z okolních obcí.

Bohužel v současné epidemiologické situaci byla ocenění předávána po jednotlivých kategoriích, tak aby byla dodržena vládní nařízení, bez hudebního a kulturního doprovodu.

vyhlašování výsledků literární soutěže

NOVINKY NA DĚTSKÉM ODDĚLENÍ

V roce 2020 jsme rozšířily nabídku služeb na dětském oddělení.

LEKOTÉKA

Hlavním cílem pořízení lekotéky bylo rozšíření a zkvalitnění aktuálně nabízených služeb knihovny o didaktické hry a pomůcky nejen pro děti se specifickými potřebami. Od roku 2020 jsme zapojeni do projektu Bookstart – S knížkou do života – a tyto didaktické pomůcky zlepšují a zatraktivní prostředí knihovny, aby zde rodiče s malými dětmi mohli smysluplně trávit více času a podpořili jsme tak čtenářskou gramotnost. Některé didaktické pomůcky mohou být využity i v rámci akcí pořádaných pro mateřské školy a první ročníky základní školy. Tyto didaktické hry a pomůcky podpoří rozvoj jemné motoriky, jazykových dovedností, zrakového, prostorového a hmatového vnímání, rozlišování barev a tvarů, logického myšlení a dalších dovedností zejména u dětí se specifickými vzdělávacími potřebami.

KOUZELNÉ ČTENÍ

Kouzelné čtení je zábava pro děti s interaktivní Albi tužkou a mluvícími knihami. Knihy a hry Kouzelného čtení jsou plné dialogů, písniček a vědomostí, které umožňují zvědavým dětem se rozvíjet. Dětské knihy obsahují i kvízy různých obtížností, takže jsou vhodné i na testování nových vědomostí.

LOVCI PEREL

Na konci roku 2020 jsme vstoupili do projektu Lovci perel. Jedná se o zábavnou hru, která motivuje ke čtení, objevování příběhů a prožívání dobrodružství. Vybrané dětské knížky se stávají perlorodkami a za jejich přečtení a správné zodpovězení přiložených otázek přinášejí svým čtenářům perly.

IV. STAVEBNÍ A OPRAVNÉ PRÁCE

ÚPRAVA DOSPĚLÉHO ODDĚLENÍ

Během roku došlo k úpravě čítárny dospělého oddělení, byly přidány nové regály na knihy, upravena místa pro počítače pro veřejnost. Byl pořízen regál pouze na audioknihy.

ÚPRAVA DĚTSKÉHO ODDĚLENÍ

Ke konci roku došlo k plánované úpravě části dětského oddělení. Část určená pro nejmenší čtenáře byla přesunuta na vhodnější místo a vybavena novými regály.

V. REGIONÁLNÍ FUNKCE

Níže uvedeným knihovnám je poskytována metodická pomoc (porady a metodika knihovníků) a zpracováván knihovní fond z financí jednotlivých obcí a z dotace Ministerstva kultury ČR. Z financí obcí bylo zakoupeno 356 svazků knih a z dotace MK ČR 566 nových titulů. Částka na nákup nových knih byla v roce 2020 cca 200 000 Kč. Jmenovitě se jedná o obecní knihovny: Cotkytle, Dolní Čermná, Horní Čermná, Horní Heřmanice, Koburk, Krasíkov, Lubník, Luková, Ostrov, Rudoltice, Strážná, Tatenice, Výprachtice, Žichlínek.

V daných obcích se za rok 2020 registrovalo 493 čtenářů, kteří si vypůjčili cca 12 150 knih.

Do knihoven bylo rozvezeno 41 knižních souborů, které obsahovaly 2 460 knihovních jednotek.

VI. ZÁKLADNÍ STATISTICKÉ ÚDAJE

Stav knihovního fondu k 31.12.2020: **72 555**

(uvádí se včetně výměnného fondu tvořeného ze sdružených prostředků obcí)

Počet titulů odebíraných periodik: **51**

Celkový evidovaný počet zvukových knih (tzv. mluvené slovo): **492**

Počet exemplářů deskových her: **104**

Počet přírůstků = nových knih: **1 585**

(z toho 356 nakoupeno v rámci výměnného fondu za sdružené prostředky obcí)

Počet úbytků = vyřazených a odepsaných knih: **1 008**

(z toho 165 ks z výměnného fondu).

Žádanky o meziknihovní výpůjční službu: **91**

Počet registrovaných čtenářů: **1 817** z toho čtenáři do 15 let: **626**

Počet kulturních či vzdělávacích akcí pro veřejnost: **31**

Počet výpůjček: **44 781**

Počet návštěvníků: **27 966**

(čtenáři, účastníci akcí, návštěvníci čítárny, internetu)

V rámci regionální funkce bylo do obecních knihoven rozvezeno knih: **2 460**

VII. PROPAGACE

Knihovna informuje o své činnosti a plánovaných akcích prostřednictvím svých webových stránek (www.knihovna-lanskroun.cz) a na facebooku - @knihovnal. Dále ke své propagaci využívá webové stránky Města Lanškroun www.lanskroun.eu i soukromého informačního serveru www.lanskrounsko.cz. Přispívá také do Městských novin.

VIII. PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ

Organizace má 5 zaměstnanců, kteří tvoří pět pracovních úvazků. Zaměstnanci jsou přímo podřízeni ředitelce organizace, jedna z pracovníc je pověřená vedením organizace v nepřítomnosti ředitelky.

Bc. Radka Halberštátová, DiS.	ředitelka organizace
Bc. Iva Semlerová	pracovník pověřený vedením v nepřítomnosti ředitelky
	odborný pracovník – knihovnice (odd. pro dospělé čtenáře, středisková knihovna)
	účetní
Ing. Ivana Skalická	odborný pracovník – knihovnice (odd. pro dospělé čtenáře)
	katalogizace fondu, MVS
Helena Faltejsková	odborný pracovník - knihovnice (odd. pro dětské čtenáře)
	katalogizace fondu
Renata Šolcová	odborný pracovník (čítárna) balení a opravy knih (1/2 úvazek)
	uklízečka (1/2 úvazek)

IX. HOSPODAŘENÍ

Knihovna hospodařila se schváleným příspěvkem na provoz od zřizovatele ve výši 3 130 000 Kč. Největší výdajovou položkou byl tradičně nákup nových knih a periodik 234 000 Kč, dále nájemné Římskokatolické farnosti - 230 000 Kč. Závazný ukazatel na mzdy byl schválen dle platných tarifů pro odměňování zaměstnanců, v roce 2020 bylo vyplaceno na mzdách 1 706 000 Kč.

Položka služby obsahuje: účetní program Gordic, Koha, ostatní software, poplatky Česká spořitelna, stočné, srážkové, literární pořady, povinné revize zařízení, internet, pojištění majetku, poštovné, telefony.

Tržby půjčovny tvoří zápisné (120 Kč, 80 Kč, 50 Kč), upomínky, poplatek za meziknihovní výpůjční službu (60 Kč). Další tržby knihovny tvoří nájemné – pronajímáme zasedací místnost v přízemí budovy (notářka Jana Filipová, příležitostný pronájem).

Vstupné na literární pořady – tato položka částečně kryje výdaje na literární pořady, které jsou vyšší než tržba za vstupné. Realizovat literární a kulturní pořady je v naší hlavní činnosti a rozhodně to je jedna z důležitých aktivit, zejména pro dětské čtenáře.

Zůstatky na fondech k 31.12.2020:

fond odměn: 41 289 Kč

FKSP: 15 324 Kč

rezervní fond tvořený ze zlepšeného VH: 32 365 Kč

fond reprodukce majetku: 6 807 Kč

2020	
PŘÍJMY	
půjčovné	114 234 Kč
vstupné literární pořady	14 040 Kč
upomínky, náhrada knih	31 237 Kč
nájemné	19 700 Kč
grant MK – regionální funkce	64 000 Kč
dotace obecní úřady	80 736 Kč
příspěvek zřizovatele	3 200 000 Kč
VÝDAJE	
nákup knih	234 000 Kč
nákup periodik	31 168 Kč
nájem – Římskokatolická farnost	230 000 Kč
energie	147 133 Kč
materiál	45 886 Kč
opravy a udržování	3 630 Kč
služby	160 327 Kč
mzdy	1 705 964 Kč
odvody sociálního a zdravotního pojištění	576 621 Kč
hospodářský výsledek	101 543 Kč
zůstatek na fondech - celkem	95 786 Kč

X. PROJEKTY FINANCOVANÉ Z CIZÍCH ZDROJŮ

V rámci projektu Česká knihovna (MK ČR) na nákup nekomerčních titulů uměleckých děl české literatury to byla částka 7 000 Kč.

Z finančního daru byla pořízena multifunkční tiskárna na dětské oddělení (7 000 Kč).

Nákup knihovního fondu a materiálu v rámci regionální funkce (viz bod číslo V) je také financován z cizích zdrojů.

XI. SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI INSTITUCEMI

Městská knihovna má dobré vztahy s ostatními knihovnami, kulturními organizacemi i s místními školami. Je zvykem, že knihovna oslovuje jednotlivá školská zařízení, resp. jednotlivé třídy nebo jejich učitele, a stejně tak sami učitelé či vychovatelky kontaktují knihovnu a takto se domlouváme na realizaci akcí a besed. Spolupracujeme s Domem dětí a mládeže Damián Lanškroun, Městským muzeem Lanškroun, Kulturním centrem Lanškroun a Rodinným centrem Dětský svět Lanškroun.

Knihovna je členem profesních organizací – Svazu knihovníků a informačních pracovníků (SKIP), Sdružení knihoven (SDRUK). Jsme zapojeni do celostátního projektu organizovaného Národní knihovnou o výkonnosti knihoven „Benchmarking v knihovnách“.

Partnerskou knihovnou je pro nás Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna v Dzierzoniowe.

XII. VÝHLED DO ROKU 2021

Rádi bychom navázali na činnost knihovny před dobou koronavirovou a získali další čtenáře a uživatele. Chceme stále podporovat čtenářskou gramotnost od nejmenších dětí. Proto budeme pokračovat v projektu Bookstart – S knížkou do života, Čtení pro prvňáčka a Škola naruby. Virtuální univerzita 3. věku by měla v roce 2021 otevřít další dva semestry (v pořadí čtvrtý a pátý). Pevně doufáme, že už se uskuteční stále odkládaná Noc s Andersenem. A také se těšíme, že v létě 2021 už bude zprovozněna knihobudka.

Naším cílem je i nadále poskytovat co nejkvalitnější služby pro všechny obyvatele města a okolí.

Vypracovala Bc. Radka Halberštátová, DiS.
9. dubna 2021